

Výročná správa PD Slatina nad Bebravou za rok 2014

I. Stav podnikateľského subjektu

Družstvo má majoritného člena, právnickú osobu, MVL Agro Malé Chlievany s.r.o., ktorej podiel na základnom imaní družstva bol ku koncu roka 2014 66,98 %.

V stave členskej základne nedošlo k zásadným zmenám. K 31. 12. 2014 eviduje družstvo 104 členov a 33 trvale činných pracovníkov. Priemerný evidenčný počet pracovníkov je navýšený na 34 osôb, zamestnávaním pracovníkov na dohodu na sezónne práce. Produktivita práce na 1 pracovníka dosiahla sumu 63 671 Eur, pri celkovom objeme výkonov 2 164 809 Eur.

II. Vývoj a stav finančného hospodárenia

Štruktúra pôdneho fondu sa oproti predchádzajúcemu roku takmer nezmenila. Z celkovej výmery využívanej poľnohospodárskej pôdy – 735,69 ha, zaberajú TTP 532,46 ha, t. j. 72,% a orná pôda 203,23 ha, čo je 28%. Preto naším hlavným výrobným zameraním ja práve chov hovädzieho dobytká.

1. Výsledky rastlinnej výroby.

Priemerné hektárové úrody pestovaných plodín

Plodina	Výmera /ha /	Priem. ha úroda v tonách- plán	Priem. ha úroda v tonách- skutočnosť	Rozdiel v tonách/ha
Obilné miešanky obilné	14,64	10	16,49	+ 6,49
Cirok	-//-	50	54,1	+41,0
Lucerna	151,52	27	30,95	+3,95
Trávy na OP	27,48	17	27,36	+10,36
Ďateľ. - tráv. miešanky	7,81	20	9,07	-10,93
TTP	532,46	12	11,16	-0,84

Vyhodnotenie produkcie RV

Produkt	Plán		Skutočnosť		Plnenie plánu / % /
	Tony	Eura	Tony	Eura	
Obilné mieš. o	145	1 682	241	2 800	166
Cirok	725	10 875	792	11 880	109
Lucerna	4 074	47 258	4 690	54 399	115
Trávy na OP	506	5 870	752	8 723	149

Ďat - tráv mieš.	158	1 833	71	821	45
TTP	6 343	73 579	5 940	68 901	94
Spolu	11 951	141 097	12 486	147 524	105

Možno prvý krát v histórii družstva sme nemali zasiate žiadne obilniny. Uprednostnili sme osev krmovín z dôvodu zabezpečenia dostatočného množstva kvalitného objemového krmiva pre našu rozrastajúcu sa Živočíšnu výrobu.

Od jesene sme mali zasiatu obilnú miešanku na výmere 14,64 ha. Na jar sme zasiali 28 ha lucerny siatej a 14,64 ha ciroku - po zbere úrody obilnej miešanky. Na plochách TTP o výmere 50 ha sme previedli obnovu porastov ďatelino - trávnu miešankou. Týmto sa výmera dusíkatých objemových krmovín zvýšila na 288 ha. Z celej plochy krmovín, vrátane TTP sme vyrobili spolu 4921 ton senáže, 720 ton cirokovej siláže, 729 ton kŕmneho sena a 161 ton podstielkového sena

Z nakúpenej zelenej kukurice od MVL Agro Malé Chlievany sme vyrobili spolu 2 120 ton kukuričnej siláže a z nakúpeného miaganého kukuričného zrna opäť od MVL Agro sme vyrobili ďalších 525 ton hodnotného konzervovaného krmiva. Hore uvedenými skutočnosťami sa vytvoril priaznivý základ pre kŕmenie hovädzieho dobytku v uplynulom i nasledujúcom období.

V oblasti **Živočíšnej výroby** sa zameriavame hlavne na zvyšovanie úžitkovosti u kráv, kvalitu mlieka a celkové zvyšovanie počtu zvierat, za podmienky dobrého zdravotného stavu, reprodukčných ukazovateľov a pohody zvierat. Okrem ukazovateľov úžitkovosti dbáme i na celkový vzhľad zvierat, na stavbu tela, vemena. Táto skutočnosť je ovplyvnená správnym výberom býkov pre insemináciu, poctivou prácou zootechnikov, všetkých pracovníkov ŽV a veterinárneho lekára. V oblasti **lineárneho hodnotenia** našich zvierat sa môžeme pochváliť naozaj pekným umiestnením, keď z 50 najlepších holsteinských chovov na Slovensku sa náš podnik za rok 2014 umiestnil podľa sledovaných parametrov na 3, 4, a 8 mieste.

2. Výsledky živočíšnej výroby.

Stavy zvierat k 31. 12. 2014

Kategória	Plán	Skutočnosť	% plnenia
HD spolu	909	851	94
Z toho kravy	370	378	102

Vývoj predčasných strát a brakovania

Rok	Teľce do 6 mes.	Kravy		% brakovania základ. stáda
	úhyn	úhyn	predaj	
2012	24	14	107	33,15
2013	29	11	124	36,99
2014	16	6	102	28,87

Vyhodnotenie produkcie ŽV

Kategória	Jednotka mn.	Plán	Skutočnosť	% plnenia
Tel'ce do 6 mes.	tona	59,6	68,6	115
Mladý HD 1-2 roky	tona	42,8	47,8	112
Výkrm HD	tona	30	28,6	95
Mlieko	liter	3 190 000	3 299 611	103

Ukazovatele úžitkovosti

Ukazovateľ	Jednotka mn.	Plán	Skutočnosť	% plnenia
Dojnosť na kravu	liter	8 812	8 824	100
Odchov teliat na 100 kráv	ks	104	101	97
Úhyn teliat	ks	21	16	76
Prevod jalovic na 100 kráv	ks	37,29	37,43	100
Brakovanie zákl. stáda	%	30,66	28,87	94
Prírastok teliat do 6 mes.	kg	0,85	0,95	112
Prírastok jalovic 1- 2 r.	kg	0,80	1,0	125
Prírastok vo výkrme - býci	kg	0,75	0,81	108

Výsledky ŽV za rok 2014 možno hodnotiť ako veľmi dobré. Počet zvierat sa medziročne zvýšil o 38 kusov, koncoročný stav kráv je o 32 ks. vyšší ako v 2013 roku. Úhyn teliat sa znížil v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 13 kusov a brakovanie základného stáda o 27 kusov. Pokiaľ dokážeme udržať a vylepšiť tento trend / 28,87% / zvýšime si vek základného stáda a tým i zlepšime ekonomiku v chove kráv, za podmienky dobrej úžitkovosti a zdravotného stavu. Taktiež sa nám vytvorí priestor pre predaj vysokoteľných jalovic, čo môže zabezpečiť pre podnik značný profit. Takýto predaj sme si mohli dovoliť už v uplynulom roku, keď sme predali VTJ v počte 14 ks.

Cena mlieka sa vo vlaňajšom roku zlepšila. Priemerná realizačná cena za rok 2014 predstavovala sumu 0,351 Eur/lit., čo je v porovnaní s rokom 2013 viac o 0,014 Eur/lit. Došlo k celkovému nárastu tržieb za mlieko v minulom roku v porovnaní z rokom 2013 o čiastku 121 379Eur. Do Milsy as. sme tak dodali mlieko za 1 117 453 Eur, pri priemernej dennej dodávke 8 745 litrov.

V minulom roku sme pokračovali i s farmárskym predajom mlieka cez mliečny automat. Predané bolo spolu 29 846 litrov, za 12 416 Eur, čo predstavuje priemernú cenu za liter 0,416 Eur. a priemerný denný predaj 81,8 litra. Tento objem je vyšší o 15% v porovnaní s rokom 2013.

Nedajú sa objektívne zhodnotiť všetky faktory, ktoré na produkciu mlieka vplyvajú. Jedná vec sa však spochybníť nedá, mlieko musíme vyrábať nad úroveň rentability a to znamená využiť všetky rezervy pri zvyšovaní úžitkovosti, zvyšovaní podielu tukov a bielkovín v mlieku, predĺžení produkčnej životnosti kráv, zníženie veku pri prvom otelení, ako aj zníženie predčasných strát.

Z ďalšej činnosti v našom chove nemožno nespomenúť tú skutočnosť, že i v uplynulom roku sme sa zúčastnili s našimi zvieratami na celonárodnej výstave **Agrokomplex 2014**, kde sme získali jedno druhé miesto za polročnú jalovicu a dve prvé miesta za jednoročnú a jeden a pol ročnú

jalovicu. Ďalej sme boli ocenení **Zlatým kosákom** za vystavovanú kolekciu zvierat a **Čestným uznaním ministra pôdohospodárstva**. Za pekný výsledok patrí úprimná vďaka všetkým, ktorí sa o zvieratá starali, ktorí ich pripravovali a prezentovali.

Taktiež ja potrebné vyzdvihnúť dobrú úroveň nášho chovu, o čom svedčí i naše umiestnenie v rebríčku hodnotenia **TOP 200 fariem v Slovenskej republike**. Za uplynulý rok sme obsadili pekné 44 miesto, s ročnou úžitkovosťou 9 140 kg mlieka na kus. V súčasnosti sme na 46 mieste, s ročnou úžitkovosťou 9 238 kg mlieka na kus.

V súvislosti s našim ďalším podnikaním nemožno opomenúť našu malú **predajňu potravín**, v ktorej sme v uplynulom roku predali tovar za 30 223 Eur. Srdečná vďaka všetkým, ktorí u nás nakupujete. Je dobré, keď sa naše zarobené peniaze takouto formou vracajú späť do nášho podniku. S dôvodu využitia našej lesnej techniky sme sa venovali i **tŕažbe drevnej hmoty**. S podnikom Štátne lesy SR sme vybavili povolenie na svojpomocný výrub prestárlych stromov v Trebichavskom potoku, nakoľko Štátne lesy SR sú správcom toku. Naše náklady na výrub a manipuláciu sú kompenzované vyťaženou drevnou hmotou, ktorú si môžeme sami odpredať, podľa nášho uváženia, čo je i zmluvne dohodnuté. V uplynulom roku sme vyťažili 1500 ton drevnej hmoty. Časť hmoty bolo z potoka a časť s okrajov užívaných parciel, ktoré sme očistili od samonáletových drevín.

Tržby a výnosy spolu

Úsek	Plán 2 014 /Eur/	Skutočne 2 014 /Eur/	Rozdiel	% plnenia
Rastl. výroba	50 365	63 424	+ 13 059	126
Živočišna výroba	1 259 416	1 280 162	+ 20 746	102
Predajňa	34 000	30 359	-3 641	89
Drevná hmota	34 500	33 557	-943	97
Ostatné	676 654	868 819	+ 192 165	128
SPOLU	2 078 376	2 164 809	+ 86 433	104

Čerpanie nákladov spolu

Názov položky	Plán 2 014 /Eur/	Skutočnosť 2 014 /Eur/	Rozdiel	% plnenia
Spotreba materiálov	896 434	952 381	+55 947	106
Spotreba vody a energie	76 000	58 115	-7 381	76
Služby spolu	280 500	245 254	-35 246	87
Predajňa potravín	27 000	25 072	-1 928	93
Ťažba dreva	19 500	14 094	-5 406	72
Osobné náklady spolu	430 000	458 055	+28 055	107
Ostatné náklady spolu	341 191	367 285	+26 094	108
SPOLU	2 070 625	2 120 256	+49 631	102

Prehľad výnosov a čerpania mzdových nákladov.

Názov položky		Rok 2 013	Rok 2014	Index 14/13
Výnosy spolu	Eur	2 060 123	2 164 809	1,05
Mzdové náklady	Eur	276 174	318 946	1,15
Počet pracovníkov - evidenčný		33	34	1,03
Produkt. na 1 pracovníka	Eur	62 428	63 671	1,02
Priemer. mes. mzda	Eur	697	782	1,12

Hospodársky výsledok spolu

Plánovaný	Skutočný	% plnenia
+ 7 751	+ 44 553	574

3. Financovanie výrobného podnikateľského zámeru.

Tržby za mlieko vo výške 1 129 869 Eur sú základným zdrojom financovania nášho výrobného procesu a na celkových tržbách sa podieľajú 52 %. Ide teda o to, aby čo najväčšia čiastka tržieb za mlieko bola použiteľná na financovanie ďalších činnosti nad rámec nevyhnutných nákladov na chov dojníc.

Tržby za zvieratá neboli bezvýznamné. Za jatočné býky sme utrhli 73 678 Eur, vyradené chovné jalovice a telce do 6 mes. spolu 10 352 Eur, jatočné kravy 44 996 Eur a vysokotelné jalovice 19 600 Eur.

Tržby za výrobky rastlinnej výroby predstavujú 63 925 Eur, hlavne za jačmeň jarný z r.2013 za 14 665 Eur, balíkové seno za 46 212 Eur a senáž za 2 427 Eur. Významnú čiastku tržieb - spolu 162 955 Eur, tvorili financie za služby pre iné podniky, najmä pre MVL Agro, s.r.o Malé Chlievany. Jednalo sa hlavne o pomoc pri poľných prácach, oprave a prenájme techniky. Táto čiastka nám do určitej miery nahradila výpadok tržieb za mlieko a produkty RV.

Na prefinancovanie priamych platieb nám Tatra banka poskytla prevádzkový úver v celkovej výške 230 000 Eur, za pomoci ktorého sme v priebehu roka v prípade potreby uhrádzali svoje záväzky.

Dotácie aj naďalej tvoria významný zdroj príjmov a na celkových výnosoch sa podielali 14 % nasledovne:

- jednotná platba na plochu - 149 202 Eur
- znevýhodnené oblasti - 73 584 Eur
- enviromentálna podpora - 13 541 Eur
- Zber štatist. údajov pre NPPC - 13 915 Eur
- platba na dojnice - 73 695 Eur

Dotácie spolu - 323 937 Eur

V porovnaní s rokom 2013 je to viac o čiastku 59 481 Eur.

4. Ekonomika a financovanie investičných zámerov.

V uplynulom roku sme väčšie stavebné investície nerealizovali. Venovali sme sa skôr údržbe existujúcich stavieb, aby sme i naďalej zabezpečili ich prevádzky schopnosť po stránke stavebnej i technickej. Pripravili sme však **dva veľké stavebné projekty**.

Prvý je novostavba maštale pre 200 ks. jalovic za cca. 400 000 Eur, ktorá bude postavená na mieste terajšej odchovne býkov. S touto výstavbou je spojená i rekonštrukcia hnojnej koncovky pri hornej maštali – odchovni jalovic. Projekt by sa mal realizovať po vyhlásení výzvy PPA – pravdepodobne v roku 2016. Ak by sme boli úspešní a PPA by s nami podpísala zmluvu o spolufinancovaní, dostali by sme dotáciu vo výške 50% rozpočtovej ceny.

Druhý je výstavba Minimliečiarne s kapacitou spracovania cca 2000 l. mlieka denne. Na tento projekt sme dali po vyhlásení výzvy PPA v lete minulého roku i žiadosť o spolufinancovanie, ktorá nám bola schválená, takže dostaneme po realizácii stavby dotáciu vo výške 50 %. Hodnota diela je cca. 185 000 Eur. Dielo by malo byť ukončené do konca júna 2015. V mliekarni budeme vyrábať kvalitné zrejúce syry, pasterizované mlieko, jogurty, termixy, kyslomliečne výrobky.

Horeuvedené investície nám pomôže prefinancovať Tatrabanka.

Čo sa týka ostatných investícií, v uplynulom roku sme kúpili nové terénne vozidlo Dacia Duster za 12 125 Eur, pre potreby agronomickej služby. Pre potreby ŽV sme kúpili nový nakladač Bobcat za 33 400 Eur a previedli väčšiu opravu nakladača JCB za 3231 Eur. Ďalej sme previedli rozsiahlejšiu plánovanú údržbu dojárne za 5501 Eur a rozsiahlejšiu opravu traktora JD 6930, ktorý patrí úseku RV za 2288 Eur.

Čerpanie úverov

Názov investície	Výška úveru /Eur/	Stav k 31. 12. 2013	Splátka 2014	Zostatok k 31. 12. 2014
Hnojisko	448 118	26 561	26 561	0
Modernizácia	842 229	83 815	39 317	44 498
Na nákup stroj a oprav.	145 550	95 915	29 520	98 810
Dojáraň	70 000	11 650	11 650	0
Lesná technika	245 670	0	136 276	109 394
Spolu	1 751 567	217 941	243 324	252 702

Úplne na záver mi dovoľte, aby som sa Vám všetkým poďakoval za doterajšiu prácu v prospech družstva. Prajem Vám všetkým hlavne pevné zdravie a rodinnú i pracovnú pohodu.

V Slatine nad Bebravou 27. 3. 2015

.....
Ing. František Jurčík
riaditeľ PD